

Prawa, obowiązki i mnóstwo możliwości

WIEDZA W PIGUŁCE

Kiedy wrzucasz swoje zdjęcia lub filmy do Sieci, zawsze umieszczaj informację, że są one twojego autorstwa. Jeżeli wykorzystujesz dzieła innych osób, podpisuj je ich nazwiskiem. W ten sposób będziesz przestrzegał podstawowej zasady prawa autorskiego. Zawsze pytaj osób, które znajdują się na zdjęciach czy filmach, o zgodę na ich publikację. Sam także tego wymagaj. W ten sposób szanujesz prawo do prywatności. Jeśli czytasz ciekawą książkę, pożycz ją kolegom i koleżankom. Dziel się tym, co stworzysz. W ten sposób korzystasz z prawa do korzystania z kultury. Ma je każdy, bez względu na ograniczenia zdrowotne lub intelektualne.

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Przyporządkuj osoby do potrzeb, które ich dotyczą.

Potrzeby:

Kategorie:

- związane z rozumieniem
- związane z widzeniem
- związane ze słyszeniem
- związane z ruchem

Użytkownicy:

Elementy do przyporządkowania:

- osoby widzące, z wadami wzroku
- niepełnosprawni ruchowo
- osoby czytające przy złym oświetleniu
- osoby mające trudności z czytaniem i pisanem
- osoby głuche
- osoby słyszące, niemające dostępu do głośników lub słuchawek
- osoby niedosłyszące
- niepełnosprawni intelektualnie
- osoby korzystające z Internetu bez pomocy myszki
- obcokrajowcy słabo znający język
- osoby niedowidzące
- osoby niewidome

SŁOWNICZEK

- **kultura:** ogół ludzkich wytworów materialnych i niematerialnych takich jak: sztuka, nauka czy religia
- **prawa autorskie:** ogół praw, które przysługują twórcom, m.in. prawo do oznaczenia utworu własnym nazwiskiem lub pseudonimem, decydowania o jego publikacji oraz zarabiania na nim pieniędzy
- **plagiat:** skopiowanie utworu (lub jego części) innego autora i przedstawienie pod własnym nazwiskiem
- **umowa:** porozumienie i zgoda na wspólne wykonanie jakiejś czynności lub rzeczy
- **utwór:** zdjęcia, filmy, wiersze, rysunki, piosenki, itp.
- **twórca:** autor utworów, czyli osoba, która wymyśliła i stworzyła tekst, rysunek itp.
- **prywatność:** możliwość utrzymania informacji i danych o sobie w tajemnicy
- **komunikacja:** przekazywanie i odbieranie informacji pomiędzy ludźmi lub urządzeniami

Tekst: Joanna Ruta Baranowska, scenariusz: Weronika Paszewska, konsultacja merytoryczna: Dorota Głowacka.
Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/prawa-obowiazki-i-mnostwo-mozliwosci/>.

Publikacja dofinansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

2012/II/HISTORIA_I_SPOLECZENSTWO/c4

2012/II/HISTORIA_I_SPOLECZENSTWO/t1

2012/II/HISTORIA_I_SPOLECZENSTWO/t4

2012/II/HISTORIA_I_SPOLECZENSTWO/t5

2012/II/HISTORIA_I_SPOLECZENSTWO/t7